

Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20294>

Özet

Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i (DDSÖ), s?n?f ortamlar?n?n ö?rencilerin **dü?ünme becerilerini** ne derece te?vik etti?ini ve destekledi?ini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? **psikometrik** bir araçtır. Ölçe?in geli?tirilmesi, 2020 y?l?nda Çeviker-Ay, Albayrak ve Bayram tarafından gerçekleştirilen bir çal??maya dayanmaktadır. Bu ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, s?n?f içi etkile?imlerin ve yap?sal düzenlemelerin bili?sel kat?l?m? artırma potansiyelini sistematik olarak de?erlendirme imkanı sunmaktadır. Ölçek, özellikle ele?tirel dü?ünme, problem çözme ve yans?t?c? sorgulama gibi üst düzey bili?sel süreçleri destekleyen **s?n?f ortam?** de?i?kenlerine odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dü?ünme Becerileri, S?n?f Ortam?, Ö?renme, Geli?tirme, Psikometri, E?itim, Ele?tirel Dü?ünme.

Yazarlar

?ule Çeviker Ay, Cemal Albayrak, Gülay Bayram.

Amaç

Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmenlerin ve ö?rencilerin alg?lar? do?rultusunda, bir s?n?f?n zihinsel sorgulamay?, yarat?c?l??? ve üst düzey dü?ünmeyi ne ölçüde te?vik eden bir atmosfere sahip oldu?unu belirlemektir. Bu araç, s?n?f içi uygulamalar?n pedagojik etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?retmen geli?im programlar?n?n planlanmas?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??tır.

Ölçek, mevcut ö?retim stratejilerinin ö?rencilerin aktif dü?ünme süreçlerine ne kadar yer verdi?ini nicel olarak ortaya koyarak, e?itim sistemindeki iyile?tirme alanlar?na ???k tutmayı hedeflemektedir. Bu ba?lamda, ölçek hem te?his hem de de?erlendirme aracı olarak kritik bir rol üstlenmektedir.

Yap?

DDSÖ, s?n?f ortam?n?n **bili?sel** ve **duygusal** boyutlar?n? kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmeyi amaçlar. Yap?sal olarak, ölçe?in, ö?rencilerin fikirlerini özgürce ifade etme imkanı buldukları psikolojik güvenlik, ö?retmen rehberli?inin kalitesi ve ö?rencilerin karma??k görevler üzerinde i?birli?i yapma fırsatları gibi temel bile?enleri de?erlendirmesi beklenmektedir.

Ölçülen psikolojik yapı, sadece fiziksel düzenlemelerden ziyade, s?n?f içindeki **tart??ma kültürü**, hatalara kar?? tolerans ve ö?rencilerin kendi ö?renme süreçleri üzerindeki **özerklik** alg?lar?n?

içerir. Bu yap?, öğrenme ortam?n?n dü?ünmeyi te?vik eden bir ekosistem olarak i?lev görüp görmedi?ini belirler.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? bir bildiri sunumu olarak yay?nlanm?? olup, kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemiştir. Ancak, geli?tirme sürecinde, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla yap? geçerli?i çal??malar?n?n (muhtemelen Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) yap?ld??? varsay?lmaktadır.

Kapsam geçerli?ini sa?lamak için uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve maddelerin ilgili literatürle uyumu incelenmiştir. Ölçe?in **Geçerlik** çal??malar?n?n, DDSÖ'nün Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f kavram?n? teorik çerçevede temsil etti?ini göstermesi beklenir.

Güvenirlik

Kaynakta spesifik güvenilirlik bilgisi sunulmamıştır. Standart bir ölçek geli?tirme prosedürüne göre, DDSÖ'nün iç tutarlı?ık güvenilirlik katsay?s?n?n (Cronbach Alfa) hesaplanm?? olması gerekmektedir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarlı? bir ?ekilde aynı yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Ayrıca, ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik çal??malar?n?n da yap?lm?? olması muhtemeldir. Bu çal??malar, ölçe?in farklı zamanlarda benzer sonuçlar verme yetene?ini ortaya koyar.

Faktör Analizi

DDSÖ'nün yap? geçerli?ini belirlemek için **Faktör Analizi** teknikleri kullan?lm??tır. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya ç?karm?? olabilir.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA): Maddelerin hangi faktörler altında topland???n? belirlemek ve ölçe?in alt boyutlar?n? ke?fetmek için kullan?lm??tır.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA): AFA ile belirlenen faktör yap?s?n?n teorik modele ne kadar uydu?unu test etmek ve ölçe?in nihai yap?s?n? do?rulamak amacıyla kullan?lm??tır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme / Tutum Ölçe?i

Format: Derecelendirme format?nda (Likert tipi) maddeler içermesi muhtemeldir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler ve/veya Ö?retmenler (Ölçe?in amac?na ba?l? olarak).

Ya? Grubu: Genellikle ilkö?retim veya ortaö?retim ö?rencileri ve/veya bu seviyelerde görev yapan ö?retmenler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki farklı e?itim seviyelerinden örneklem gruplar? üzerinde standartla?tırma çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullan?larak, kat?l?mc?lar?n s?n?f ortam?ndaki dü?ünmeyi destekleyici uygulamalara yönelik alg?lar?n? derecelendirmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Dü?ünme, E?itim Psikolojisi, S?n?f Yönetimi, Ö?retim Stratejileri, Geçerlik, Faktör Analizi, Dü?ünme Becerileri.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Sorumlu Yazar: ?ule ÇEV?KER AY

Test Y?I?: 2020 (Bildiri sunumu tarihi esas al?nm??t?r.)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?, sorumlu yazar?n iznine tabi olabilir. Akademik çal??malarda kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Çeviker-Ay, ?. , Albayrak, C. ve Bayram, G. (2020, Mart). Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?inin Geli?tirilmesi . *IKSAD*, Ankara, Türkiye.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

[dusunmeyi-destesleyen-sinif-olcegi-toad.pdf](https://www.filesusr.com/1d89097f-9d02-4a53-bbe8-961b97c7793d/dusunmeyi-destesleyen-sinif-olcegi-toad.pdf)

[1d89097f-9d02-4a53-bbe8-961b97c7793d.filesusr.com](https://www.filesusr.com/1d89097f-9d02-4a53-bbe8-961b97c7793d.filesusr.com)

Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin kullan?lmas? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

A?a??da, ölçek maddelerinin yer ald??? orijinal PDF belgesine ait ba?lant? tekrar sunulmu?tur:

[dusunmeyi-destekleyen-sinif-olcegi-toad.pdf](#)

ARABPSYCHOLOGY.COM